

Biologická olympiáda – kategória F
60. ročník
Okresné kolo – školský rok 2025/2026
Test – mladší žiaci

Vítame vás súťažiaci. Prečítajte si „návod“ – čo sa od Vás očakáva, ako máte riešiť test a jeho hlavolamy a tajničky. Test pozostáva z troch častí:

1. Druhy predpísané na „farebný les“ /jesennú časť súťaže/
2. Druhy predpísané na „spiace les“ /zimnú časť súťaže/
3. Druhy predpísané na „zelený les“ /jarnú časť súťaže/

Vo všetkých troch častiach budete poznávať obrázky a odpovedať na otázky. Na obrázkoch budú niektoré druhy zobrazené celé, alebo len dôležitejšia časť, prípadne len popis a sú označené **číslami**. Ku týmto treba pripísať **písmená – označujú časti určené na pripisovanie ku očíslovaným**.

Pod očíslovanými obrázkami sú riadky – 1, 2, možno i 3. Pokiaľ je niečo opisované –ako to vyzerá, alebo ako „funguje“, riadok je za opisom. Časti obrázkov patria predpísaným druhom, druhom príbuzným s predpísanými, teda podobným, alebo aj nepříbuzným, ale tiež podobným. Body dostanete iba za časti, ktoré **patria ku očíslovaným obrázkom**, nie za podobné – tie sú na to, aby bolo jasné kto je dobre pripravený na súťaž a kto len tipuje.

Riadky pod očíslovanými obrázkami sa používajú takto : Do najvyššieho /hneď pod obrázkom/ treba správne napísať celé slovenské meno zobrazeného druhu, do nižších riadkov napísať písmená, ktoré označujú časti **toho druhu**, ktorý je na obrázku a nie iného. Pozor! – niektoré očíslované časti sú tiež len na porovnanie s predpísanými, treba vedieť, ktoré sú naozaj predpísané a ktoré len na porovnanie.

Príklad :

...Lieska obyčajná....

...A,C,E.....

1. – lieska obyčajná, A – list liesky, B – listy buka, C - samičí kvet liesky, D – dub letný,
E - samčie kvety liesky

1. časť: Farebný les

1. Tak ako je uvedené v úvode, určite (pomenujte) druhy, ktoré majú pod obrázkom riadky a do každého druhého riadku dopíšte písmená obrázkov s písmenami, ktoré patria ku príslušnému druhu.

1.		2.		3.		4.		5.	
.....									
.....									

A.		B.		C.		D.		E.	
----	--	----	--	----	--	----	---	----	--

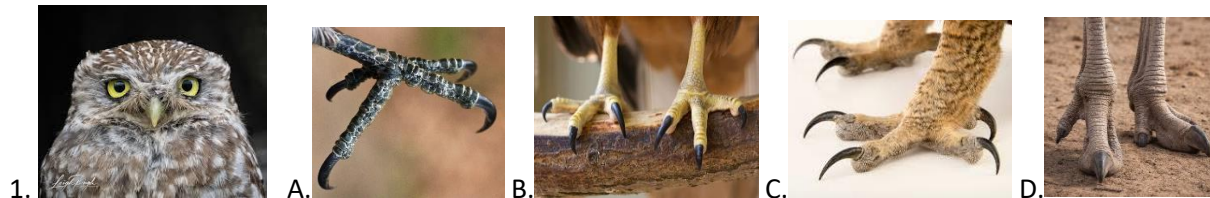
F.		G.	
----	---	----	---

2. Máte tu päť očíslovaných drevín, okrem toho písmenami označené názvy plodov týchto drevín. Ku každej drevine napíšte písmeno, ktoré označuje „jej“ plody :

1. buk lesný.....	4. dub letný
2. vres obyčajný	5. ostružina malinová
3. baza čierna	
-
a. kôstkovičky s dvoma semenami	d. súdkovitá nažka
b. plodstvo kôstkovičiek	e. tobolka
c. trojhranná nažka	.

2. časť: Spiaci les

1. Tak ako je uvedené v úvode, napíšte názvy druhov, ktoré majú pod obrázkom riadky a do druhých riadkov dopíšte písmená obrázkov, ktoré patria ku príslušným druhom.

.....
.....

2. Určite živočích, ktorého mláďatá a obydlie sú na obrázku.

Napíšte jeho správny názov

Aká je najbohatšia časť jeho jedálneho lístka

.....

3. Toto „hniezdo“ patrí deťom „plazivej matky“, ktorá je bez krídel a bez nôh a čuchá jazykom – pomenujte ju – /patrí medzi predpísané živočíchy/.

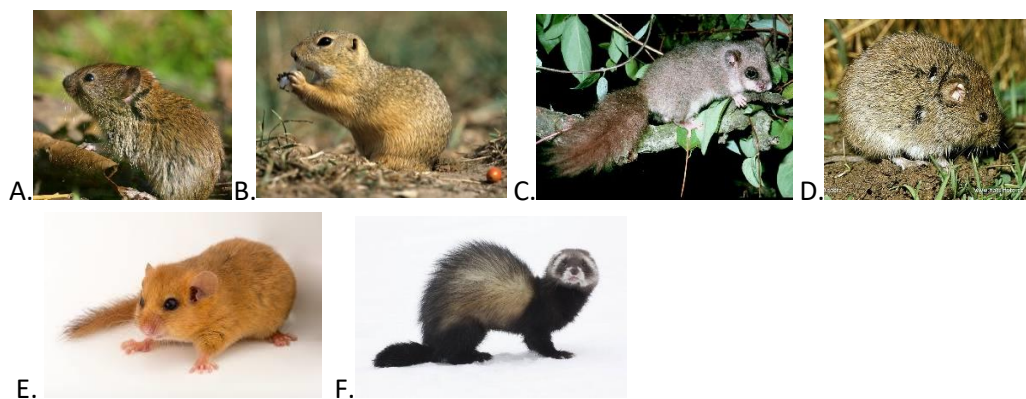

.....

4. Vyberte zo živočíchov toho, ktorý je predpísaný na súťaž a napíšte jeho správny slovenský názov.

Písmeno

Názov

5. Vodný živočích s pancierom, ktorý si občas zvlieka – pomenujte ho

Vyberte, ktorý obrázok patrí ku tomuto živočíchovi

6. Prečo biológovia považujú jazveca za čistotného živočícha? /Sú dve možnosti/.

.....

.....

7. Ktorého dvojnohého živočícha môžu obaja rodičia /otec aj matka/ kŕmiť mliekom /kým je v hniezde/?

..... ako, keď necicia.....

8. Ktoré štvornohé živočíchy /z predpísaných druhov/ môže mliekom kŕmiť len matka?

.....

9. Ktorý živočích vlastné vajíčka oplodní vlastnými spermiami?

.....

na spôsob takéhoto rozmnožovania živočíchov a rastlín vedci vytvorili názov – sú to

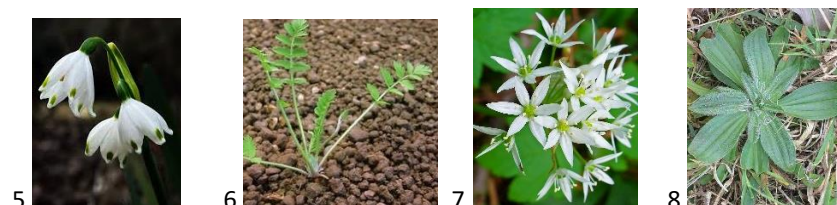
..... živočíchy a rastliny – vedecky

3. časť: Zelený les

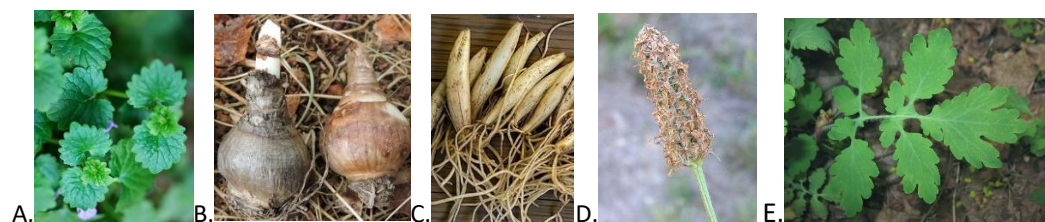
1. Tak ako je uvedené v úvode, pomenujte druhy, ktoré majú pod obrázkom riadky a do každého druhého riadku dopíšte písmená „spodných“ obrázkov, ktoré patria ku príslušným druhom.

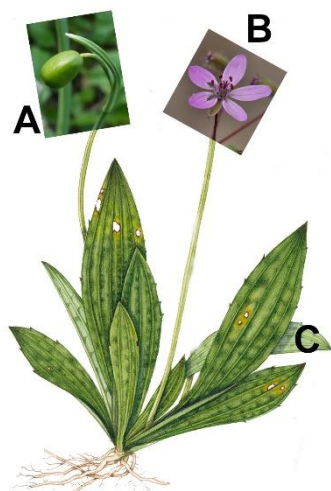
.....
.....

.....
.....

Hlavolam. Obrázok „rastliny“ je poskladaný z troch druhov. Napíšte celé slovenské názvy druhov.

A

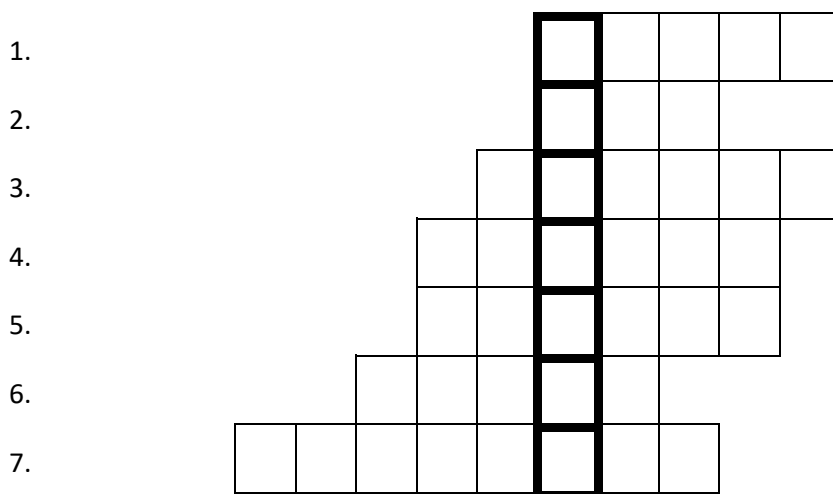
B

C

Tajnička.

Ako sa nazýva takéto postavenie listov na stonke rastliny: z jedného miesta na stonke vyrastá viac listov súčasne sú usporiadané do kruhu a sú bez stopiek. Takéto útvary vyrastajú nad sebou po celej stonke.

1. Krpatý štvornohý cicavec, ktorý si robí hniezda, ale vie využiť aj vtáčie búbky. Zimu prespí a vraj má nejaký vzťah ku lieskam.
2. Vodný živočích s pancierom, ktorý si občas zvlieka.
3. Cicavec – viac-menej všežravec s veľkou spotrebou dažďoviek a s nepravým zimným spánkom, ktorý si vyhrabáva obrovské brlohy s množstvom chodieb.
4. Včasná jarná rastlina, obľúbená v „medvedej kuchyni“. Žije na vlhkých miestach, často pri potokoch, má biele kvety a len dva listy.
5. Vodná bzdocha, veľmi štíhla, - žije pod hladinou vody a dýcha vzduch cez dve rúrky na „zadku“.
6. Popínavá rastlina, ktorá sa pestuje na prípravu piva.
7. Rastlina s menom vtáka. Jej plody sa podobajú „ústam“ toho vtáka.

Tajnička :

Autor testu: Mgr. Eva Repková

Recenzent: Ing. Ladislav Roller, PhD.

Redakčná úprava: Mgr. Vladimír Hutár, PhD.

Vydal: Slovenská komisia Biologickej olympiády a Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2026